Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№294 (3294) | 1940 оной декабриин 20, пятница СЭН 10 МҮНГЭ

Кандидадуудые регистрацилга

ТАЛЛИН, декабриин 17. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаха депутадуудта кандидадууд бүхы һунгуулиин округуудаар регистрацилагдаба. Эстонско ССР-эй ажалшад хадаа ниитэ зондоо хүндэтэй ба найдалгатай, арадай эрхим хүбүүд ба басагадые кандидадуудта дэбжүүлбэ.

Союзай Соведэй депутадуудта кандидадаар нүхэд Шаристин, Барес, Бочкарев ба Сяре гэгшэд регистрацилагдаба. Национальностиин Соведэй депутадуудта 25 кандидадууд регистрацилагдаа. Тэдэнэй дунда: партиин Таллинска горкомой секретарь Окк, паровозой машинист Круузи, таряашан Соммер, профессор Нуут, уранзохёолшо Якобсон, медицинскэ сестра Тиип ба бусад.

Таллинай хоёрдохи һунгуулиин участогай агитпунктын хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдээ. 64 агитаторнуудайнь 44-нь комсомолецууд. Тэдэнэр һунгагшадай байрадань ошожо хөөрэлдөө хэдэг ба СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай кандидадууд тухай хөөрэжэ үгэдэг байна. Агитаторнуудые хүнлэтэ айлшадтаал адляар, һунгагшад угтан хүлеэдэг юм. Үнжөөд лэ ханын газетэнүүд гаргагдана. Эндэ орогшодой уншаха һунгуулиин литература, шэнэ журналнууд элбэг.

(ТАСС).

ЗАЛУУШУУДЫЕ СЭРЭГЭЙ ХЭРЭГТЭ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ

Парти ба правительствын заабаряар, Улаан Армиин дундахи сэрэгэй хүмүүжүүлгын гурим ба арганууды үндэһөөрнь хубилгаһан ябадал хадаа өөһэдынгөө үрэнүүдые үгэжэ байна. Намар болоһон тактическа занятинууд ба мүнөө эхилээд байһан үбэлэй сагтахи сэрэгэй һуралсал хадаа сэрэгүүдэй дунда дисциплинэнь бүхэжэжэ, дайшалхы мэргэжэлынь дээшэлжэ, бэе хатуутай ба тэсэмгэй боложо байһыень бодото дээрэ харуулна.

СССР-эй Оборонын Нарком Советскэ Союзай Маршал нүхэр С. К. Тимошенкын хүтэлбэри доро сэрэгэй һуралсалай гуримдахи эдэ шухала хубилалтануудые бэелүүлһэн 1940 он болбол Улаан Армиин түүхэдэ, тэрэнэй дайшалхы хүсэ шадалыень саашадаа бэхижүүлхэ түүхэдэ алдарта алтан хуудаһаниинь боложо орохо байна. Мүнөө үедэ Улаан Армиин бүхы сэрэгүүдэй һуралсалынь дайн байлдаанай оршомбайдал соо ушарха тиимэ условинуудта дүтэрхы болгогдобо.

Сэрэгэй хүмүүжүүлгые иимээр табиха гэһэн бодол болбол манай армиин хүтэлбэрилхы ба политическэ хүдэлмэрилэгшэдөөр ехэтэ һайшаагдан угтагдаа.

Мүнөөдэр «Правдада» тунхаглагдаһан Киевскэ Тусхай Сэрэгэй Округой 90-дэхи буудалгын дивизиин командирнуудай ба боецуудэй бэшэгүүдынь Улаан Армидахи сэрэгэй хүмүүжүүлгые шэнэдхэн табиһанай үрэнүүдые эли тодоор харуулна. Дивизи дотор занятинуудынь—халуун -хүйтэниие, элдэб бэрхэшээлые хамаархангүйгөөр ямаршье условидо үнгэргэгдэнэ. Өөһэдынгөө командирнуудаар хүтэлбэрилэгдэжэ байгаа сэрэгүүд хадаа һүниин маршнуудые хэнэ, харгы -замгүй газарташье, бороотой ба саһатай сагташье ажалаа ябуулна. Сэрэгэй хэрэгые оролдосотойгоор шудалжа байнад.

«Сэрэгшэ хадаа сэрэгэй һургуулиие бэеынгээ шадал тамир туршажа үзэхөөр эмхидхэхэ шухала гэжэ бидэ тоолонобди,—тус дивизиин командир генерал-майор А. Власов бэшэнэ,—һуралсалайнгаа тиимэ гуримтай болоһондонь сэрэгүүд өөһэдөө дуратай, тэдэниие хүсэтэйгөөр, шадамараар, тэсэмгэйгээр хүмүүжүүлжэ байһыень өөһэдөө харанад. Тэдэнэр үнэхөөр тиимэнүүд лэ болохо юм».

Генерал-майор нүхэр Власов мэтын тиимэ командирнууд хадаа сэрэгүүдые һайнаар хүмүүжүүлэгшэд болоно. Тэдэнэр өөһэдынгөө мэдэлдэ байгшадта, өөһэдынгөө бэедэ хандаһандал адли шангаар хандана. Тэдэнэй эрилтэнь иимэ: «Намдал адляар ябагты, һурагты!» Тиин, тэдэнэй бүхы ажал ябуулганъ, тэдэнэй бүхы зан абаринь сэрэгэйхидтэ һайн жэшээ харуулна. Сэрэгэй үүргые мэдэхэ гээшэ тэдэндэ юунһээшье дээшэ байха юм. Эгээн хүшэр хүндэ походууд болоходонь боецуудтээ хамта өөһэдөө хамта ябалсадаг. бэрхэшээлнүүдые хайшан гэжэ гэтэлхэ арга шадабарида тэдэниие һургадаг. Сэрэгэй техникэ урагшаа холо дабшаад байһан мүнөө сагай услови дотор бодото большевистскэ командирнууд хадаа ородой агуу ехэ полководец Суворовай гайхамшагта жэшээе шадамараар хэрэглэнэ. Суворов болбол диилдэхэ гээшые мэдэдэггүй байһан ушарынь:

Үдэр сагые дэмы үнгэргэнгүйгөөр
Рекрутнүүдые һургадаг һэн, капрал шэнгеэр,
Ганга нүхэ хүндэлэн гаргадаг һэн
Галта буудалгада һургадаг һэн.
(БАЙРОН).

Суворовско арми болбол нилээд олон халуун хатуу дайнуудта хабаадаад, өөһэдынгөө илалтата тугуудые хүндэлэлтэйгөөр урагшань абажа ябаа. Манай армиин командирнуудшье баатарлиг хүсэтэй, хатуу боецуудые хүмүүжүүлнэ.

Сэрэгэй хүмүүжүүлгын шухалын шухала зүйлынь хадаа боецуудэй бэеын шадалые һайжаруулха, аюулта ба бэрхэшээлтэй байдалые дабуулжа һургаха хэрэгтэй. Хэрбээ боец бэе хатуутай ба тэсэмгэй байгаа һаа, тэрэнэй шэн зоригынь ба өөртөө хандалгань, тэрэшэлэн бэхижэхэ байна. Тиин манай армида боецуудые тэсэмгэй шэрхи болгожо, элдэбын ядарал тэсэхэ ба сэрэгэй ажал хэхэ зан даһалтай болгожо хүмүүжүүлгэдэ илангаяа серьезно анхарал хандуулагдана.

Улаан Армида сэрэгүүдые һургалгын формо ба методые хубилгаһан хэрэг хадаа бүхы оронойманай ажабайдалда шухала событи болоно. Тиимэ бэшэ байхашье ёһогүй. Советскэ арад болбол өөрынгөө Улаан Армиие байгуулһан ба ургуулһан байна. тэрээндэ алба хэхын тулада өөрынгөө хүбүүдые һургана. тиин манай залуушуул Улаан Армиин эрилтэнүүдые хүсэд хангадаг болохын тулада советскэ арад ехэ юумэ бүтөөжэ шадахань лабтай. Энэ зорилгоор ехэ юумэ хэгдээ, ехэ юумэ хэгдэжэ байна, энээнһээ хойшо бүри ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй байна.

Оборонын Нарком болбол взводуудые, ротонуудые, батальонуудые, полкнуудые хамагһаа хүсэтэй болгохо гэһэн зорилгые Улаан Армиин урда табиба. Энэ зорилгые шиидхэлгэдэ: ерээдүйн сэрэгшын бүлэнь, һургуули, комсомол ба манай олониитын организацинууд барандаа багабэшэ туһа хүргэжэ шадаха. Армида ошохо хүбүүдые бага наһандань эхилэн бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Үхибүүдые тэсэмгэйгээр, ажалда дуратайгаар. хүсэтэйгөөр, шэн зоригтойгоор хүмүүжүүлхэ шухала. Энэ хадаа өөрынгөө социалистическэ эхэ оронойгоо урда эсэгэ. эхэ бүхэнэй гражданскэ уялгань мүн.

Советскэ залуушуул, манай үхибүүд хадаа сэрэгэй хэрэгтэ дуратай. «Пионерская Правда» газетын эмхидхэжэ байгаа сэрэгэй нааданда мүнөө хэдэн зуун мянган хүүгэд угаа ехэ һонирхолтойгоор бэлэдхэжэ байнад. Манай хүүгэд болбол Улаан Армиин баатарлиг илалтанууд тухай дэбтэрнүүдтэ, сэрэгэй кинокартинада, спортдо дуратай. Зүгөөр, залуушуул болбол сэрэгэй алба хэхэ гээшэ тон хүнгэн хэрэг юм гэһэн хуурмаг бодолготой ябахагүйн тулада, сэрэгэй албан тухайда тэдэнэр зүбөөр ойлгодог байхань угаа шухала.

Манай уранһайханай литература, манай киноорганизацинууд болбол олон миллион советскэ эдиршүүдтэ үритэй байна. Уранһайхан зохёолой аргые хэрэглэн, тэдэнэр хадаа дайн байлдаан гээшэ өхэхэн бэлэдхэл эридэг угаа хүшэр хүндэ хэрэг юм гэжэ зүбөөр ойлгохынь тулада, залуушуулда туһалжа шадаха. Зүгөөр литературадашье, кинотеатрнуудташье тиимэ зохёолнууд үшөө үсөөн лэ байна.

Үсэгэлдэр, «Правдада» тунхаглагдаһан «Үнэтэ үүсхэл» гэһэн бэшэг соогоо, Оборонын Нарком ба Советскэ Союзай Маршал нүхэр С. К. Тимошенко иигэжэ заана:

«Бидэнэр хадаа манай залуушуудые дайн байлдаанда һайса бэлэдхэхэ ёһотойбди. Мүнөө сагай дайн байлдаан гээшэ—угаа орёо хэрэг. Тэрэ хадаа өөһэдынгөө хүсэшадалые ба шадабариие ехээр гаргахыень сэрэгүүд ба командир бүхэнһөө эринэ. Дайн болбол жэлэй ямаршье сагта—халуун зуншье, хүйтэн үбэлшье, үдэршье, һүнишье болоджо болохо юм.

Дайнай амжалта хадаа ехэнхидээ сэрэгэй һайн техникэһээ гадна, мүн сэрэгшүүдэй өөһэдынь үүсхэл, шадабари дээрэһээ, тэдэнэй бэеынь хатуужанги ба тэсэмгэй шэрхи байһан дээрэһээ, тэдэнэр хэрзэргэ һайнаар һургагдаһан, дайнай оршомбайдалай дошхон хэсүү условиие тэсэхээр һоригдоһон дээрэһээнь дулдыдаха юм.

Советскэ залуушуул болбол сэрэгэй хэрэгтэ өөһэдыгөө бэлэдхэнгүй байжа шадахагүй. Энэ хадаа, тэдэнэй яаха аргагүй шухала эрилтэнь мүн. Улаан Армиин сэрэгүүдэй хүмүүжүүлгын гуримые шэнэдхэн табиһыень һайшаан, советскэ эдиршүүд болбол Осоавиахимай отрядуудта, командануудта, группануудта сэрэгэй хэрэгые угаа зоригтойгоор шудална. Оборонын бүхы спортнуудые, илангаяа санын спортые шухалашалга—мүнөө жэлдэ имагта ехэ байна. Залуушуулые санын ябадалда олоорнь һургаха хэрэгые Ленинскэ комсомол үүсхэбэ.

«Бушуу, солбон, хүсэтэй ба бэе һайнтай байха!» — советскэ залуушуудай боевой лозунг мүн. Бүлэ соогоо, һургуулидаа, предприяти дээрэ, колхоздоо—хаа-хаанагүй залуу патриодууд болбол социалистическэ эхэ оронойгоо урдахи өөрынгөө арюун уялга тухайда һанан-һашан, манай орондо тон хүндэтэ пост дээрэ—Улаан Армиин зэргэдэ жагсахаар бэеэ бэлэдхэхэ ёһотой.

Хүсэтэй, шадамар, бушуу ба шэрхи тэсэмгэй ябаха, Ленин—Сталинай партиин агуу ехэ хэрэгтэ преданнэ ябаха гээшэ—советскэ сэрэгэй үүргэ мүн. Тиимэ хүнүүдтэ арад зоншье дуратай байха. Эсэгэ, эхэншье өөһэдынгөө хүбүүдэй тиимэ ябахыень харахаяа хүсэнэ. Эгээ тиимэ хүнүүдые манай орон, манай агуу ехэ большевистскэ парти хүмүүжүүлнэ.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Агитатор-комсомолка Екатерина Тонюк гэгшэ (УССР, Станиславска область, Косевско район, Ричка село) ажалшадые һунгуулиин дүримүүдтэй танилсуулжа байна. (ТАСС-ын фото).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Д. И. Менделеевэй нэрэмжэтэ Москвадахи химико-технологическа институдые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Д. И. Менделеевэй нэрэмжэтэ Москвадахи химико-технологическа институдай 20 жэлэй ойтой дашарамдуулан, химическэ наукые хүгжөөлгэдэ ба үндэр мэргэжэлтэ инженер-химик-технологуудые бэлэдхэлдэ гайхамшаг габьянуудые туйлаһанайнь түлөө Д. И. Менделеевэй нэрэмжэтэ Москвадахи химико-технологическа институдые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 он, декабриин 17.

Украинска ССР-эй Баруун областьнуудта ажалшадай депутадуудай нютагай соведүүдэй һунгалтанууд тухай түрүүшын мэдээнүүд

КИЕВ, декабриин 16. (ТАСС). 1940 оной декабриин 15-да Волынска, Дрогобычска, Львовско, Ровенскэ, Станиславска ба Тарнопольско областьнуудта болоһон, ажалшадай депутадуудай нютагай соведүүдэй һунгалтануудай дүн тухайда тус областьнуудай һунгуулиин округуудһаа ниитэ мэдээнүүд УССР-эй Верховно Соведэй Президиумээр абтаба.

Һунгалтанууд үглөөнэй 6 сагта эхилһэн байгаа. Һунгуулиин округой комиссинуудай мэдээсэһэнэй ёһоор, Волынска, Дрогобычска, Львовско, Ровенскэ, Станиславска ба Тарнопольско областьнуудай бүхы городуудаар, селонуудаар ба поселогуудаар, үдэрэй 4 час болотор һунгагшадайнь ехэнхинь голосоо үгэһэн байна.

Декабриин 15-най һүниин 12 час болотор голосовалжа дүүргэбэ.

Округой һунгуулиин комиссинуудай түрүүшын мэдээнэй ёһоор, бүхы һунгагшадайнь 98 процентһээ доошо бэшэ голосованида хабаадаһан байгаа.

Округой һунгуулиин комиссинуудай мэдээсэһэнэй ёһоор: 458 депутадууд областной соведүүдтэ, 7179 депутадууд —районой соведүүдтэ, 4762 депутадууд —городой соведүүдтэ, 842 депутадууд —городдохи районой соведүүдтэ, 1697 депутадууд—поселково соведүүдтэ ба 64072 депутадууд—сельскэ соведүүдтэ һунгагдаба.

Һунгагдаһан бүхы депутадууд хадаа коммунистнуудай ба партийнабэшэнэй блогой кандидадууд мүн болоно.

ХАБАРТА ЭРХИМЭЭР БЭЛЭДХЭЕ

ЕФРЕМОВСКЭ ЗВЕНО ХҮДЭЛМЭРИДӨӨ

Нүхэр Бадмажап Жамьянов гэгшэ Зэдын аймагай, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой ефремовскэ звеное хүтэлбэрилжэ байдаг юм.

Тус звено болбол 1940 ондо эрхим ургаса абаһанаараа зоригжон, ерэхэ жэлдэ бүри ехэ рекордно ургаса абахын зорилгоор, мүнөө агротехническэ хэмжээябуулгануудые бэелүүлжэ захалаа. Һүүлэй үедэ поли дээрээ шэбхэ гаргажа ба саһа тогтоожо, халуун хүдэлмэридөө ороод байна.

Дугаржап Дашиевич.

САҺА ТОГТООЛГЫЕ ДҮҮРГЭЭД, ШЭБХЭ ЗӨӨНЭ

Яруунын аймагай, Молотовай нэрэмжэтэ колхозой ефремовскэ звено (звеноводынь нүх. Цыдендамба Жамбалдоржиев) нёднон жэлдэ агротехническэ хэмжээябуулгануудые түсэбшэлэн, угаа һайнаар бэелүүлһэнэйгээ ашаар га бүриһөө 140 пуд ургаса хуряаһан байна.

Тиин энэ звено хадаа ерэхэ жэлдэ бүри ехэ ургаса абахын түлөө оролдон, мүнөө саһа тогтоолтые дүүргээд, поли дээрээ шэбхэ зөөжэ байнад. Ефремовецүүд Ширапов, Гончиков, Гитип гэгшэд хабарай тарилгада стахановска бэлэдхэл хангахаар социалистическэ мүрысөөнэй договор баталаа.

Д. Ж. Дашипылон.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ ҺУРАЛСАЛ

«Красный Оронгой» (Иволгын аймаг) колхозой колхознигууд болбол ажахыгаа культурнаар эрхилхэ зорилготойгоор 4 кружогуудые эмхидхэбэ. 50 гаран колхознигууд-малшад болбол ветеринарна ба зоотехническэ элдэб номуудые үзэжэ, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ эхилээ. Урдань иимэ кружогууд эмхидхэгдэһэншье һаа, юумэ хэдэггүй һэн. Участогай зоотехник Гончиков ба ветеринарна техник Лупиноз гэгшэдэй хүтэлбэри доро эдэ кружогууд тусгаар түсэбтэйгөөр хүдэлмэрилнэ. Выставкын опыт тухайда, мал үсхэхэ ба тэжээхэ, бэлшээхэ тухайда материалнууд энэ үбэл үзэгдэхэ байна.

Ан. Краснояров.

ЭРХИМ ТҮМЭРШЭ ДАРХАН

Боргойн сомоной (Зэдэ), Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түмэршэ дархан Цэдэмпил Лхамажапов гэгшэ аяар 1932 онһоо хойшо кузницада хүдэлмэрилнэ.

Үнгэрэгшэ үбэл плуг ба боронойнуудые имагта һайнаар заһажа, бэлэдхэһэн юм. Дархан Цэдэмпилдэ ямаршье заабари үгэбэл саг соонь үнэн сэхээр дүүргээд байдаг.

Мүнөө үедэ 1941 оной хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүдые заһажа байна. Хамта арбаад морин плугуудые бэлэн болгобо.

Д. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Советскэ Союз дотор

ЛЬВОВОЙ УРАН ҺАЙХАНАЙ ДЭЭЖЭНҮҮД

ЛЬВОВ. Хахад жэлэй саад тээ байгуулагдаһан Львовдохи гүрэнэй зурагай галлерей хадаа гурбан ехэнүүд гэрые эзэлнэ. Тус галлерейн фонднуудта баруун Европын, Украинын ба польско зураашадай 7 мянган зурагууд, 4 мянга гаран графическа зохёолнууд ба 3500 миниатюра ба эртэ урданай зурагаар харуулдаг номуудай хэблэлнүүд бии юм. Эндэ суглуулагдаһан үнэтэй зүйлнүүдэй ехэнхинь энээнэй урда тээ энгэй хүнүүдтэ хабаатай байгаа. Тиин, мүнөө эдэ уранһайханай дээжэнүүд бүгэдэ арадай зөөри болоо. Хахад жэл соо 45 мянга гаран хүнүүд галлерейе үзэбэ.

ТҮРЭЛХИДТЭ ЗОРЮУЛАГДАҺАН ЛЕКЦИ

МОСКВА. Дээдэ һургуулинуудай ба научна учреждениин үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзын Московско Обком хадаа Эрдэмтэдэй байшантай хамтадаа, түрэлхидтэ зорюулһан лекцинүүдые доро заагдаһан темэнүүдээр эмхидхэбэ: үхибүүдэй ажалай ба физическэ хүмүүжэлгэ, эдир наһанай эб найрамдал ба нүхэрлэлгэ, бүлэ дотороо ба һургуулида үхибүүдэй сэнгэлгые эмхидхэлгэ г. м. лекци уншахыень суута профессорнууд-педагогуудые уриһан байна.

Алтайн колхозууддахи һургуулинууд

БАРНАУЛ, декабриин 17. (ТАСС). Алтайн хизаарта уншалгын байшангуудай дэргэдэ 468 колхозно һургуулинууд эмхидхэгдэбэ. Пушкинска районда, Добровскдохи уншалгын байшангай дэргэдэхи һургуулида 127 колхознигууд хоёрдохи һарадаа һуралсажа байнад. Тэдэнэй һуралсалалые нютагайнь агрономууд хүтэлбэрилдэг байна. Хүдөө һургуулиин багша Медведьева гэгшэ тэдэнэй һуралсалай хэрэгые эрхилнэ. Мүнөө тус һургуули хадаа орооһото ба техническэ культурын агротехникые, малажалые, жэмэстэ модонуудые ба овощеводство шудалха гурбан бүлэгүүдтэй юм. Үшөө зүгын ажалые ба хэмэл нуурнуудта загаһа үсхэбэрилгые шудалха группанууд байгуулагдаха байна.

Тус һургуулинуудта колхозой үйлэдбэриин түрүүшүүлэй—Бүхэсоюзна хүдөөажахын выставкэдэ хабаадалсагшадай нютагай опыдые ехээр хэрэглэнэ. һургуулиин һурагшад хадаа Белоглазовска районой ефремовецүүдэй методтэй. Алтай дээрээ суутай эрхим колхозно сад байгуулһан, Молотовай нэрэмжэтэ хүдөөажахын ордента артелиин хүдэлмэритэй танилсаа. Тэдэнэр һуралсалаа үбэлэйгөө хүдэлмэринүүдтэй зохилдуулдаг байна. Һургуулида һурагшадайнь дундаһаа стахановка Романова тугалнуудайгаа харууһалалгые тон жэшээтэ һайнаар табиба, звеное даагшад Скибина, Кракова ба Прочай гэгшэд удобрени ехээр бэлэдхэһэн ба өөһэдынгөө участогуудта саһа тогтоолгые һайнаар эмхидхэбэ.

ВКП(б)-гэй Алтайн Крайкомой бюро болбол һаяхан Добровскодохи уншалгын байшангай тоосоото элидхэлые сонсожо, тэдэнэй опыдые хизаарайгаа бүхы уншалгын байшангуудта дамжуулха ябадалые үргэнөөр эмхидхэхэ гэжэ тогтообо.

(ТАСС).

Ската загаһанай консервнүүд

ОДЕССА. Океанографиин далайн загаһанай ажахын украинска научно-шэнжэлэлгын станциин хүдэлмэрилэгшэ Петров болбол Хара далайда тон олоороо ажабайдаг, ската гэжэ загаһанай мяханай, эльгэнэй ба өөхэнэй амтанай шанарые шэнжэлэн үзэбэ. Эдэниие эдижэ болохогүй юм гэлсэдэг байгаа. Теэд. Петров хадаа скатын мяхаар ба эльгээр хэдэн жэшээнэй консервнүүдые хэһэн байна. Мяхыень эдижэ болохо байба. Эльгэнһээнь гарадаг өөхыень шэнжэлэн үзэхэдэ «А» ба «Б» витаминаар трескэ загаһанай өөхэнһөө ехэ байба.

БҮРИ БОЛБОСОН БАЙДАЛТАЙ БОЛОХЫН ТҮЛӨӨ

(Доодо-Бургалтайн сомоной (Зэдэ) түрүүлэгшэ нүхэр Олзо Банзаровтай хөөрэлдөөн).

Советскэ засагай жэлнүүдтэ, илангаяа Сталинска табанжэлнүүдэй турша соо, большевистскэ партиин хүтэлбэреэр Бурят-Монголой колхозно таряашадай байдалынь үндэhөөрөө хубилаа. Мүнөө Бурят-Монголой территори дээрэ, хэдэн олон дунда ба дээдэ hургуулинууд, научно-шэнжэлэлгын учрежденинүүд, театрнууд, клубууд ба бусад байгуулагдаа. Энэ хадаа культурна революциин урагшаа хүсэтэ алхам хэhыень харуулна. Ажалшад олониитын культурна эрилтэнь үдэр өрэхэ бүри дээшэлнэ.

„Арадай культурна хүгжэлтые харахада, тооссото үе болбол ёhорool культурна революциин үе байгаа. СССР-эй национальностьнуудай хэлэнүүд дээрэ бүгэдэниитын уялгата эхин түрүүшын эрдэмые ажабайдалдань нэбтэрүүлгэ, бүхы шатануудай hургуулинуудай ба hурагшадай тоогой ургалта... —арадай культурна дэбжэлтын ниитэ картина иимэ байна“ (СТАЛИН).

Манай республикын түрүү колхозууд өөhэдынгөө центрнүүдые үнэхөөр культурна болбосон болгохо хэрэгтэ эршэмтэйгээр оролсожо, бага бэшэ амжалтануудые туйлаhыень хаража байнабди.

Доодо-Бургалтайн сомоной гурбан колхозуудай (Карл Марксын, Ворошиловай нэрэмжэтэ ба „Заветы Ильича“) члэнүүд мүнөө барандаа колхозойнгоо түбтэ түбхинэнхэй. Сомон доторомнай хоёр эхин hургуули, медицинскэ ба ветеринарна пунктнууд, уншалгын байшан, почтын таhаг, сельпо, радиоузел, телефон гэхэ мэтэнүүд байгуулагдаа. Колхоз улаан булантай, клуб, бани ба бусадтай болоо. Сомон доторомнай хамтадаа 850 хэhэг модод (үлир, мойhон, хуhан, уляаhан ба бусад) таригдаба. Колхозуудай стануудхахи 55 гэрнүүд радиотой болонхой.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 1940 он соо 80 айлнуудые артелиингээ түбтэ асарба, 20 гэрнүүдые шэнээр бариhан байна. Тус колхоздо 50 моридой багтаха конюшни, тахяагай байра, 200 үхэрэй багтаха дал түргэн аргаар баригдаhан байха юм. Эндэ хэдэн зуун hуурятай ехэ клуб хүдэлмэрилнэ. Тэндэ биллиард, патефон, балалайка, гитара, шатар, домино гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүд бии.

1941 ондо „Заветы Ильича“ колхоздо электростанци бариха, Карл Марксын нэрэмжэтэ ба „Заветы Ильича“ колхозуудта радиоузелнуудые байгуулха, ород пеэшэнгүүдые барихын тулада 100 мянган кирпич бэлэдхэхэ, колхоз бүхэндэ үрhэ хадагалха газар, бани, гараж, ангай фермэ, моридой ба бусад малнуудай байра бариха түсэб табигдаа. Мүн колхознигуудта зорюулан 22 гэрнүүдые, малажалай фермэнүүд дээрэ 5 гэрнүүдые шэнээр бариха байна. Эдэ барилгануудта хэрэглэгдэхэ модо бэлэдхэхын тула, барилгын түсхай бригаданууд эмхидхэгдэжэ байна.

Гадна, 1941 оной январиин 1 хүрэтэр колхозуудта байhан банинуудые хүсэд hайнаар заhабарилха, колхознигуудайнгаа гэрнүүдэй сонхонуудые дабхар раматай болгохо, худагуудта хабхаг ба удхүүри хэхэ, уншалгынгаа байшангай дэргэдэхи кружогуудай хүдэлмэриие hайжаруулха г. м. хэдэн уялгануудые абажа, Доодо-Бургалтайн сомоной Совет болбол Дээдэ-Бургалтайн сомоной Совѣдые социалистическэ мүрысөөндэ уриоа.

Шэнэ жэлдэ бэлэдхэл

Иволгын аймагай, Доодо-Саянтын гүйсэдбэшэ дунда hургуулиин hурагшад ба багшанар 1940-41 онуудай hуралсалай жэлэй нэгэдэхи четвертиие амжалтатайгаар шиидхэhэн байна.

Табадахи, зургаадахи ба долоодохи классуудай мүрысөөндэ табадахи «Б» класс ба эхин классуудай мүрысөөндэ 4-дэхи класс илажа гарабад.

Отличнэ сэгнэлтэнүүдые туйлаhанайгаа ба ниитын хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсаhанайгаа түлөө hурагшад А. Мелохонов ба Клавдия Савельева гэгшэд номуудаар ба хубсаhан, бүдүүдээр шагнагдаа.

Мүнөө тус hургуулиин багшанар ба hурагшад болбол шэнэ жэлдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна. hургуулидань эрхим классай түлөө конкурс соносхогдоо. hуралсалай жэлэй хоёрдохи четвертиие hуралсалаараа ба дисциплинээрэ отличнэ жэшээнүүдые харуулhан, шэнэ жэлэй ёлкодо урилhайханай эрхим номернуудые бэлэдхэhэн класс конкурсто нэгэдэхи hуури эзэлхэ юм.

Конкурс дээрэ нэгэдэхи hуури эзэлhэн түрүү класс болбол классайгаа доторхиие тоёохын тула вождьнорой портредүүдээр шагнагдаха ба конкурсын отличнигууд номуудаар шагнагдаха байна.

hургуули болбол шэнэ жэлэй ёлкодо 1500 түхэриг гаргашалхаар хараална.

А. ИВОЛГИН.

ДУТУУНУУДАА ДАРЫ УСАДХАХА

Доодо-Бургалтайн сомоной (Зэдэ) Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи эхин hургуули (даагшань нүхэр Мансолунов) hуралсалай шэнэ жэлые муу бэлэдхэлтэйгээр угтаhан байна. Хубсаhа үлгэхэ үлгэсөөр хүсэд хангагдаагүй дээрэhээ зарим үхибүүдэйнь дэгэлнүүд газараар табяатай хэбтэдэг. Класс доторхинь сагаадагдаа, будагдаагүй, эhэ тооhондо дарагдашанхай ба hурагшадые коммунистическэ ёhоор хүмүүжүүлгэдэ туhа болохо элдэб картина, плакат, вождьнорой портредүүд ба бусадаар шэмэглэгдээгүй байха юм. Мүн hурагшадай түрүүшын хэрэгсэлнүүд—тетрадь, карандаш, ном гэхэ мэтэнүүд тон дутамаг. Мүнөө олонхи hурагшадынь тетрадьгүй болошоод энэ тэрэ саарhан дээгүүр бэшэжэ байна.

Тус hургуули болбол түрэлхидтэй ямаршье холбоо барисаа байгуулжа шадаагүй ба мүнөө хүрэтэр халуун эдеэ эмхидхээгүй байhаар.

Тиимэhээ, 1940-41 онуудай hуралсалай жэлэй нэгэдэхи четвертьдэ энэ hургуулиин олонхи hурагшад муу сэгнэлтэнүүдые абаба.

Энэ hургуулиин багшанар ба hурагшад хадаа дурсагдагша дутуунуудаа ойрын үдэрнүүдтэ усадхажа үлдэгшэ четвертьнүүдтэ эрхим сэгнэлтэнүүдые туйлаха ёhотой.

О. ГОМБОЕВА.

Уйбат селогой (Хакасска автономно область) наhатанай үдэшын hургуулида.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарhаа): Коминтернын нэрэмжэтэ колхозой hаалиша М. Н. Одежкина ба «Швейпром» артелиин хүдэлмэришэ М. П. Троякова гэгшэд хэшээлдээ hуунад. (ТАСС-ын фото).

ХАЛУУНААР УГТАБА

Орденто Татарска АССР-hээ нүүжэ ерэhэн колхознигуудые Тунхэнэй аймагайхид халуунаар угтаба. Тэрэнэй ерэhэн колхоз бүхэниинь гэр бараа, эдеэ хоол бэлэдхээд, хүлеэжэ байбад.

«Заря» колхоз дулаан ба hаруул байра бариhан, орон ба матрацуудые сельпоhоо худалдажа абаhан байна. Энэ Тунхэнэй сельсоведтэ ерэгшэд 4000 түхэригэй бүд абаба. «Красный Зактуй» колхоз нүүжэ ерэhэн хоёр бүлэеэ мүн лэ hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаа. Эдэнэртэ 1500 түхэригэй хубсаhан, бүд, орон, матрац г. м. хэрэгсэлнүүд үгтөө. Бурят-Монголой колхозуудые бүри баяжуулха хүсэлэнтэйнь түрүүшын үдэрhөө эхилжэ харагдана. Зүгын ажал ехэ олзотой ажахы гэжэ татарынхид hайн мэдэнэ. Нүүжэ ерэhэн колхознигууд хоёр үүр зүгы асаржа. «Улаан Торы» колхоздоо тушаагаад, иигэжэ мэдүүлбэд: «Улаан Торые» зүгын ажалаар түрүү колхоз болгохобди. Иимэ зорилготойгоор нүүжэ ерэhэн ба нютагай колхознигууд эбтэйгээр ба эмхитэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилээ.

Д. КОЛМАКОВ.

Эршэмтэйгээр ажаллахань лабтай

«Арбижал» колхозойхид аяар холын Татарска АССР-hээ нүүжэ ерэгшэдые хүндэтэйгөөр хүлеэн абаба. Уняартама хүйтэнэй байбашье hаань, Онохой станци дээрэ айлшадаа угтажа байгшад олон байгаа.

Түрүүлэгшэ Санагапов оломянган километрhээ нүүжэ ерэгшэдые колхозойгоо ажахытай танилсуулба. Ерэгшэд хадаа бурят колхозой байдалые ехээр hонирхобо. Эндэ тэнюун хөөрэлдөөн бурят ба татарнуудай дунда бүхэли үдэшэндөө үргэлжэлөө hэн. Декабриин тэрэ үдэшын баярай зугаа наадан дээрэ 400-400 түхэриг хүндэтэ колхознигуудта барюулагдаба. Нүүжэ ерэгшэд болбол үнинэй түхеэрэгдэhэн дулаахан ба hаруул гэрнүүдтэ түбхинөө. Эдэ колхознигуудай согтой баяртайгаар саашадаа ажаллаха байhандань hэжэггүй.

РИНЧИНОВ.

Шухала хэрэгые хооhон үгөөр хизаарлана

Парти ба правительство болбол нүүлгэлгын хэрэгтэ угаа ехэ удхашанар олгоно. Нүүлгэдэ ехэ зөөри ба мүнгэн табигдана.

Теэд, энэ туhаламжые буруугаар хэрэглэхэ ябадалнууд олон тээ үзэгдэнэ. Гэр байрануудые барилгада зорюулагдаhан мүнгэн холо дутуугаар хэрэглэгдэнэ. Энээндэ гансахан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бэшэ, харин эд хэрэглэгшэдэй зарим кооперацинуудай хүтэлбэрилэгшэд зэмэтэй байха.

Зэдын райпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Зайцев болбол нүүжэ ерэгшэдые шухала хэрэгсэлнүүдээр хангаха тухайда олон юумэ шападагшье hаа, бодото хэрэг дээрээ юушье хээгүй байна. Аяар Татарhаа колхознигуудай ерэхэдэ, бүдhөө байтагай, матрац, орон, аяга, шанага г. м. шухала хэрэгсэлнүүдшье сельпонуудтань байбагүй. Бодото хэрэгые хооhон үгөөр хизаарлаха ябадалаа нүхэр Зайцевай орхиболынь hайн байгаа.

К. ДАНИЛИН.

500 түхэриг шүүбэ

Зэдын аймагай, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой член нүхэр Константин Андреевич Окулин болбол хоёрдохи табанжэлэй (гурбадахи жэлэй гаргалга) 100 түхэригэй урилhаламжаар 500 түхэриг шүүбэ.

Д. Ц.

ХИЛЫН СААНАhАА

ИНДО-КИТАДДАХИ СОБЫТИНУУДТА

БЛЕМОРМОН-ФЕРРАН, декабриин 17. (ТАСС). Индо-Китадта болоhон hүүлшын событинуудтай дашарамдуулан, колониин хэрэгүүдые эрхилэгшэ гүрэнэй секретарь болбол Индо-Китад ба Тан хоорондын хилэ дээрэ болоhон инцидентнүүдые тсолоборилhон мэдээе туhахаглаха зуураа, тус инцидентнүүдтэ Тан гэмтэй болово гэжэ тоолобо. Французска правительство хадаа французска Индо-Китадые бүрин бүтэн байлгахые эрид шангаар хамгаална гэжэ саашадаа хэлэгдэhэн байна.

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 17. (ТАСС). Хилэ дээрэ Тан ба Французска Индо-Китадай сэрэгүүдэй хоорондо хахад часай дайлалдаан болобо гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ.

Тан бомбододог самолетууд болбол декабриин 16-най урда hүни Комбоджын провинциин баруун хойто хубида Цем Ксан гэжэ городые добтолбо. Французска самолетууд хадаа Тан, Лакон ба Кеммерат городуудые бомбодобо.

НИШИ, декабриин 17. (ТАСС). Тан ба Французска Индо-Китад хоорондын сэрэгэй байлдаануудтай дашарамдуулан, Танда 300 мянган хүнүүд сэрэгэй албанда татагдаба гэжэ мэдээсэгдэнэ.

ГЕРМАНСКА РЕЙДЕР АТЛАНТИИН ДАЛАЙДА

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 17. (ТАСС). Германиин рейдер гэжэ пароход дээрэ 61 үдэр соо плендэ ябаhан английскэ наймаанай флодой капитан Эрандел гэгшэ, тус пароходой Гори ба Ново Зеланди хоёрой хоорондо ябадаг байhаниие мэдүүлбэ гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ. Энэ түрүүндээ пассажирска пароход байhанаа, харин мүнөө 6 пушкатай, олон минэнүүдтэй, 300 хүнэй командатай болонхой. Тус рейдер гадаада далайда ябахадаа хэрэглэхэ зүйлэй запасые Германиин „Виннетоу“ пароходhоо абадаг байhань Эрандын үгэhөө мэдэгдэнэ.

АНГЛИДА БОСОЛГОНУУД БОЛОНО

ЛОНДОН, декабриин 16. (ТАСС). hаяын босолгонуудта Англиин сэрэгэй зарим предприятинуудай продукци гаргалга Германиин бомбодолгоhоо нилээд дороор тэмтэбэ гэжэ Англиин Дейли Экспресс агентство мэдээсэнэ. Газетын корреспондентын табан газарта шалгахада 10 мянга гаран хүдэлмэришэд хүдэлмэреэ зогсооhон байгаа. Табан завод дээрэ болоhон 4 босолгонуудай ударидагшадые хүдэлмэриhөөнь сүлөөлбэ.

РУМЫНИИН ЗАСАГУУДАЙ ХЭМЖЭЭЯБУУЛГАНУУД

БЕРЛИН, декабриин 10. (ТАСС). Трансоцеан агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Румыниин хилын саана ажаhуугшад хадаа «Румыниин хилые хамгаалха хуулиие дабаhан гэжэ гү, али румынска гүрэнэй ниитын ябуулгада ба интерестэ hаад ушаруулhан гэжэ гэмнэгдэбэл эрхэеэ хаhагдана» гэhэн, правительствын захиралтые Бухарестдэ тунхаглаба. Энээндэ гэмнэгдэhэн румынуудай хүдэлхэ ба хүдэлхэгүй бүхы зөөринь гүрэнэй мэдэлдэ абтаха юм.

БҮГЭДЭНИИТЫН ХҮНДЭТЭ ХЭРЭГ

Ажалшадай гэгээрэлые ба эрдэмые дээшэлүүлгэ хадаа социалистическэ революциин гол шухала зорилгонуудай нэгэнь болоно гэжэ манай агуу ехэ вождьнор Ленин ба Сталин зааhан байна.

Ажалша олониитые коммунистическэ ёhоор хүмүүжүүлгэ болбол түбхын түрүүндэ үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхахы эринэ. Ушар иимэhээ, большевигүүдэй партяар хүтэлбэрилэгдэгшэ манай советскэ гүрэн болбол үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхаха хүдэлмэридэ угаа ехэ анхарал ба оролдолго табина. Бүгэдэниитын уялгата hуралсалые бэелүүлгэ ба хэдэн мянгаадаарнь наhатанай hургуулинуудые эмхидхэлгэ—эдэ бүгэдэ арадзоной дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалгада зорюулагдана.

Үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхаха хэрэгтэ манай социалистическэ Бурят-Монголой республика ехэхэн амжалтануудые туйлаба. Манай республикын 94 сомсоведүүдтэ, 296 колхозуудта үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал дүүрэн усадхагдаа. Мүнөө республикын арадзоной 98,7 процентнь үзэг бэшэг мэдэхэ болоо. Гэбэшье, үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалгые хоёрдугаар табанжэл дотор сүм шиидхэхэ гэhэн СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоол үшөө лэ хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна.

Мүнөөдэрэй байдалаар манай республика дотор 8172 хүн үзэг бэшэг огто мэдэхэгүй ба 29000 хүн бага мэдэхэ байнад. Тиин, үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүдэй миин 55 процентнь ба бага мэдэгшэдэй—42 процентнь hуралсалда хабаадуулагдаhан байха юм.

Гадна, наhатанай hургуулинууд болбол ехэнхидээ тон муу шанартайгаар, формальнаар hуралсалаа ябуулна. Энээнэй эсэстэ зарим хүнүүд хадаа хэдыхэн сагай үнгэрхэлөөр үзэhэнөө мартажа, дахин үзэг бэшэг мэдэхэгүй болошонод. Жэшээнь, Бичурын аймаг дотор энэ оной ноябриин 1-дэ үзэг бэшэг мэдэхэгүй 280 хүнүүд тоологдожо байhанаа, декабриин 1-дэ 423 хүнүүд хүрэтэр ургашаhан байна. Тарбагатайн аймагта ноябриин 1-нэй мэдээгээр үзэг бэшэг мэдэхэгүй 1279 хүнүүд байhанаа, мүнөө 1416 хүн тоологдоно. Яруунын аймагта үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал үнгэрэгшэ жэлдэ дүүргэгдэhэн аад, мүнөө болоходо тэндэ үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүд 282 хүн бии тэхэ мэтэ болоно. Мүн иимэ жэшээнүүд Селенгын, Тунхэнэй, Заиграйн ба бусад аймагуудта үзэгдэнэ.

Ушар иимэдэ, манай зорилго болбол ажалшадта гансахан үзэг бэшэг танюулхаар хизаарлаха бэшэ, харин үзэг бэшэгтэй болоод өөhэдынгөө hуралсалые саашадань улам бүри үргэлжэлүүлхыень туйлаха ёhотойбди.

Гадна, бурят зониие үндэhэн хэлэн дээрэнь hургаха ябадал бүхы республика дотор тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Зарим районуудаар ба сомсоведүүдээр бурят зонуудые ород хэлэн дээрэ hургажа байhан фактнууд үзэгдэнэ. (Заиграйн аймагай, Ацагатай сомондо; Селенгын аймагай, Тамчын сомондо г. м.). Энэ ушарые тэдэнэр болбол бурят хэлэн дээрэ зааха номуудгүй гэжэ тайлбарилдаг байнад. Тиин, Бурят-Монголой Гүрэнэй Хэблэл болбол 1939 ондо бурят хэлэн дээрэ ехэ наhатанай үзэхэ аяар 10 мянган хэсэг үзэглэлнүүдые гаргаhан байха юм. Иимэ ушарта, зарим аймагуудаар номуудай дутуу байhан зэмыень түбхын түрүүндэ тэдэ аймагуудай гэгээрэлэй таhагуудта тохохо хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, гэгээрэлэй таhагые эрхилэгшэд хадаа худалдаанай организацинуудаар дамжуулан номуудта захилта хэхые хэрэгсээдэггүй байна.

Саашадаа энэ хэрэгэй бүхы эмхидхэлэй хүдэлмэриинь партийна ба советскэ организацинууд гартаа абажа, бурят зониие үндэhэн хэлэн дээрэнь hургаха ябадалые—энэ политическэ удхашанартай хэрэгые дары түргэн бэелүүлхэ уялгатай.

Мүн допризывнигүүдые hургаха ябадал урагшатай hайнаар ябуулагданагүй. 1940 ондо республика дотор үзэг бэшэг мэдэхэгүй 196 допризывнигүүдэй 179-нь hургагдаhан ба 1566 бага мэдэгшэдэй 227 хүниинь hургаhан байнабди. 1922-23 онуудта түрэhэн допризывнигүүдэй ниитэ эрдэмэй хэмжээ тухай мэдээн миин табан аймагуудаар абтагдаhан байна. Олонхи аймагууд хадаа энээн тухай нэгэшье бүридхэлгүй hуунад.

Одоо үеын сэрэгэй нарин техникые шудалха хэрэгтэ ниитэ эрдэмэй үлэмжэ хэрэгтэй болохо тулада, допризывнигүүдые бэшэгтэ hайтар hургаха тон шухала болоно.

Мүнөө манай урда ехэхэн зорилго табигдана. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал 1941 оной майн 5 хүрэтэр сүм усадхагдаха ёhотой. Энэ зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада тус хүдэлмэриие ба тэрэнэй хүтэлбэриие үндэhөөрнь хубилгаха хэрэгтэй.

БМАССР-эй Совнарком ба Верховно Совет болбол наhатанай hургуулинуудта hуралсалай жэлые хүдөө нютагуудта—октябриин нэгэнhээ майн нэгэн хүрэтэр ба городуудта—сентябриин нэгэнhээ июниин нэгэн хүрэтэр үргэлжэлүүлхэ болзор тогтооhон байна. Хэды иимэ байбашье, мүнөө зарим нютагуудаар наhатаниие hургалга үшөө эхилэгдээдүй ба хожомтожо эхилэгдэhэн байха юм. Жэшээнь, Иволгын аймаг бүхыдөө наhатанай hуралсалые ноябриин 20 хүрэтэр эхилээгүй байhан ба Саянтын сельсоведтэ мүнөөшье хүрэтэр эхилэгдээдүй байhаар. Кабанскын аймаг дотор үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүдэй ба бага мэдэгшэдэй тоо бүридхэл үшөө дүүргэгдээдүй. Мүн Улан-Удэ городой зарим районууд энээнhээ дээрэ бэшэ байдалтай.

Иимэ байдалай тохёолдоhон ушар болбол аймагуудахи арадай гэгээрэлэй таhагууд ба мүн партийна, советскэ организацинууд хадаа үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхаха хүдэлмэриие шухала хэрэгтэ тоолоогүй дээрэhээнь болоо. Аймагай гэгээрэлэй таhагуудые эрхилэгшэд болбол энэ хэрэгые хоёрдохи ээлжээнэй асуудал болгожо, энээнэй хүтэлбэриие хоёрдохи нюурнуудта найдадаг байнад. Гадна, үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүдэй дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри тон дутуугаар ябуулагдадаг ба үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхахын түлөө тэмсэлдэ бүхы олониитые жагсааха хэрэг муугаар табигданхай.

Үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалгы амжалтатайгаар дүүргэхын тулада, сомонуудай ба аймагуудай Соведүүдэй дэргэдэхи саг үргэлжын культурна комиссинуудай хүдэлмэриие hайжаруулха шухала. Эдэ комиссинуудые тойруулан, багшанар ба советско-колхозно интеллигенцихээ, комсомолецуудhаа бүридэhэн үргэн актив байгуулха хэрэгтэй. Энээндэ мүн үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүдые ба бага мэдэгшэдые хабаадуулха шухала.

Наhатанай дунда групповой ба тус тустаа hуралсаха ябадалые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала. Үхибүүдтэй эхэнэрнүүдтэ hуралсаха бүхы байдал эли зохихо аргаар хангагдаха ёhотой.

Наhатанай hургуулида үдэр бүхэндэ туhаламжа үзүүлхын зорилгоор, илангаяа ниитын политическэ ба культурна хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлхын зорилгоор, уншалгын байшангууд, библиотекэнүүд, культурын байшангууд, hургуулинууд, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай зүгhөө шефство байгуулха ябадалые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Гадна, наhатанай hургуулинуудай hургагшадай ба культармеецүүдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхын түлөө хүдэлмэри ябуулагдаха ёhотой ба тэдэнэртэ методическа туhаламжа үзүүлхэ тон шухала байна. Мүн эрхим hургагшадай опыдые жэшээ болгон үргэнөөр тарааха хэрэгтэй.

Эдэ бүхы хэмжээябуулганудые бэелүүлжэ, ойрын сагта үзэг бэшэг мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ ябадалые дүүрэнээр усадхахын түлөө бүхы партийна, советскэ, профсоюзна организацинууд ба культурна хүнүүд бүхэн тэмсэхэ уялгатай.

Үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалга болбол бүгэдэниитын хүндэтэ хэрэг мүн.

БМАССР эй Гэгээрэлэй Наркомой орологшо НИКОЛАЕВ.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Каландарашвили, 19. Телефоны: редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды — 7-55(2зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.
Н—4237
Типография НКМП БМАССР.